

մտածմունք իրարու կը յաջորդէին: Կը տեսնայի աչացս առաջ փառաւորեալ Հայոց եկեղեցի, Լուսաւորչի փառաւոր պատկերաւ, արձանով և արծաթապատ նշխարով զարդարուած. այլ այդ տաճարին մէջ և ոչ մի բառ հայերէն չէր հնչել, Լուսաւորչի լեզուն հասկըցող չկար, Լուսաւորչի որդէք անծանօթ էին իրենց լուսատու հօր բարբառոյն, կը կոտրէր սիրտս: Այլ միւս կողմանէ տեսնալով Աստուածամայրս Հայոց, փառաւորեալ 'ի բազմախուռն ժողովրդոց, հանգչած խորանին ոսկէղօժ գոգաձևոյն մէջ, բոցավառ կերօններ առաւօտէ մինչև ցերեկոյ առաջը բորբոքած, բուն պատկերին օրինակը վայելչաձև մի գահաւորակի վրայ յարմարցուցած, որոյ շորս ծայրը սպիտակազգեստ կուսանաց ուսերուն վրայ, որք թափօրին առջևէն պատկառանօք կը կրէին, բազմութիւն ժողովրդոց գոհութեան երգ ի բերան, ձեռքերը վառեալ ճրագներով՝ տաճարին սրահները կը թնդացընէին, ուրախութեամբ կը լեցուէր սիրտս, և ես ձեռքի ճրագս վեր բարձրացընելով, թափօրին խառնուած մասնակցիլ կը փափագէի փառաբանչաց Տիրամօրս:

Քառակուսի է Տիրամօրս պատկերը, և կանգնաչափ մեծութեամբ տախտակի վրայ նկարուած է. ցօրենատիպ է Աստուածամօր երեսաց գոյնն, աչքերը մեծ և զօրաւոր նայուածքով. ձախ գիրկն է Աստուածամանուկը. սև լաչակ գլխին առած, նոյնագոյն վերարկու՝ լայն թևերով՝ հագած: Գլխոյն վրայ մանեկաձև վերտառութիւն մի կայ, զոր երեւակայութեամբ կարելի է կարդալ՝ Աստուածամայր. այլ իսկապէս առ այժմ անվերծանելի, թերևս աւելի վարժ և կիրթ աչքերու պէտք ունի: